

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2021/2022						
Forma studiów: stacjonarna						
INFORMACJE OGÓLNE						
1. Nazwa przedmiotu Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne/Nauki w zakresie opieki specjalistycznej						
2. Nazwa kierunku Pielęgniarstwo						
3. Poziom studiów Studia pierwszego stopnia						
4. Liczba punktów ECTS Zajęcia praktyczne- 4 Praktyki zawodowe - 5						
5. Liczba godzin w semestrze						
semestr	w	ćw	Lab/lek	prj/zp	pws	prk
IV				112 + 8 (MCSM)		120
6. Język wykładowy - polski						
7. Wykładowca: mgr Jolanta Lewczuk, mgr Joanna Korniluk, mgr Magdalena Troć, mgr Jolanta Iwańczuk, dr Renata Chlebowska, dr Diana Piaszczyk						
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE						
8. Wymagania wstępne						
1. Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii człowieka.						
2. Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.						
9. Cele przedmiotu						
1. Przygotowanie studenta do opieki pielęgniarstwie nad pacjentami chirurgicznymi.						
10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych						
Student, który zaliczył przedmiot w zakresie:						
WIEDZY -zna i rozumie:						
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku					
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych chorobach;					
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym,					
D.W4.	neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;					
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;					
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;					
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;					
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;					
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej,					

	długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
UMIEJĘTNOŚCI- potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U17.	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH- jest gotów do:		
1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece,	

	okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2	przestrzegania praw pacjenta;
3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
11. Treści programowe	
Forma zajęć –zajęcia praktyczne	
1.Zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej. Zapoznanie się ze specyfiką oddziału chirurgicznego, zadaniami członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad chorym. Zapoznanie z przepisami BHP. Poznanie procedur profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. Organizacja zajęć w oddziale chirurgicznym. 2.Zapoznanie się z obowiązującymi w oddziale procedurami i standardami opieki pielęgniarstwa. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalenie celów i planu opieki, wdrażanie interwencji pielęgniarstwa oraz dokonanie ewaluacji opieki. 3.Ustalenie czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne. 4. Przygotowanie pacjenta do zabiegu w trybie planowym i nagłym uwzględniające jednostkę chorobową, stan zdrowia pacjenta oraz rodzaj znieczulenia. 5.Planowanie opieki pielęgniarstwa nad chorym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i technik operacyjnych. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. (wczesnym i późnym). 6. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do specjalistycznych badań i zabiegów diagnostycznych w oddziale chirurgicznym. Prowadzenie obserwacji, asystowanie lekarzowi podczas wykonywania badań, opieka nad chorym po przeprowadzonych badaniach. 7.Pielęgnowanie pacjenta z raną czystą, skażoną, zakażoną i pooperacyjną. Przygotowanie chorego do zmiany opatrunku, postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami po wykonaniu opatrunku. 8. Przestrzeganie zasad żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia żywieniowego, wskazań przed i pooperacyjnych. Udział pielęgniarki w żywieniu pozajelitowym i dojelitowym. 9. Działania w zakresie oceny oraz minimalizowania bólu pooperacyjnego w poszczególnych dobach po zabiegu operacyjnym. Udział pielęgniarki w farmakoterapii p /bólowej, podejmowaniu działań nefarmakologicznych, mających na celu uśmierzanie bólu. 10.Prowadzenie procesu pielęgnowania chorych chirurgicznie z uwzględnieniem metod leczenia i rodzaju znieczulenia w odniesieniu do: -Krwawienia z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. - Zapalenia wyrostka robaczkowego. -Kamicy pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. - Przepukliny brzusznej i pachwinowej. - Niedrożności przewodu pokarmowego. - Wyłoniętej stomii (wydalniczej, odżywczej). -Zmian łagodnych i złośliwych gruczołu piersiowego (zabieg mastectomii) -Chorób tarczycy (zabieg strumectomii) - Chirurgicznych chorób żył i tętnic. -Amputacji kończyny. - Urazów czaszkowo-mózgowych leczenie zachowawcze i operacyjne. 11. Usprawnianie ruchowe pacjenta w okresie okołoperacyjnym z uwzględnieniem jego wydolności i funkcjonalności. 12. Przygotowanie pacjenta do samoopieki w warunkach domowych w zależności od wieku i stanu zdrowia.	
Forma zajęć – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	
1. Realizacja scenariusza: Postępowanie z pacjentem przyjętym do oddziału w trybie planowym celem wykonania operacji pęcherzyka żółciowego (scenariusz pośredniej wierności).	

2. Realizacja scenariusza: Postępowanie z pacjentem po operacji pęcherzyka żółciowego (scenariusz pośredniej wierności).	
Praktyki zawodowe	
1. Rola i zadania pielęgniarki nad pacjentem (obserwacja, komunikacja, edukacja), prowadzenie procesu pielęgnowania.	
2. Pielęgnowanie pacjenta przed i po zabiegu endoprotezoplastyki stawu biodrowego.	
3. Proces pielęgnowania pacjenta przed i po artroskopii stawu kolanowego.	
4. Opieka nad pacjentem po urazie (kręgosłupa, czaszki, kończyn, klatki piersiowej, żeber).	
5. Proces pielęgnowania pacjenta przed i po usunięciu gruczołu krokowego.	
6. Pielęgnowanie pacjenta z kamicą żółciową, moczową. Leczenie zachowawcze i zabiegowe	
7. Opieka nad pacjentem po elektroresekcji TURBT, TURP.	
8. Pielęgnowanie chorego z nowotworem nerek, pęcherza moczowego.	
9. Opieka nad pacjentem hospitalizowanym z powodu krwawień i krwotoków.	
10. Rozpoznawanie i minimalizowanie zaburzeń wodno-elektrolitowych u pacjenta w okresie okołoperacyjnym. Prowadzenie bilansu płynów, obserwacja.	
11. Udział pielęgniarki w profilaktyce powikłań spowodowanych unieruchomieniem pacjenta ze względu na stan zdrowia.	
12. Przygotowanie pacjenta do życia w zmienionej sytuacji zdrowotnej. Edukacja pacjenta przed wypisem do środowiska domowego. Zalecenia pielęgniarskie .	
12. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1. Metoda podająca – wykład	
2. Metody praktyczne- ćwiczenia, laboratoria kształtujące umiejętności praktyczne, zajęcia praktyczne, symulacje medyczne	
3. Metoda problemowa - dyskusja	
4. Metoda eksponująca- pokaz	
5. Metody aktywizujące; metoda przypadków, scenariusze zdarzeń medycznych (symulacja medyczna, pacjent standaryzowany)	
6. Metody problemowe i aktywizujące; praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. Zajęcia praktyczne/praktyki ; obserwacja uczestnicząca, rozwiązywanie sytuacji problemowych pacjentów, ocena prowadzonej dokumentacji, sprawdzian umiejętności praktycznych, sprawdzian wiadomości ustny. Pisemne i ustne sprawozdanie – raport z dyżurów.	
2. Zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej ; debriefing - (formułowanie informacji zwrotnej, sprawozdanie, raport).	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
Zajęcia praktyczne	
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	120
2. Nakład pracy studenta	
suma	120
liczba punktów ECTS	4 ECTS
Praktyka zawodowa	
1.Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	120
2.Nakład pracy studenta	30
suma	150
liczba punktów ECTS	5 ECTS
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1.Noszczyk. Chirurgia. PZWL 2019,	

2. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, 2020
3. Fibak J. Chirurgia – repetytorium. PZWL, Warszawa 2010
4. Głuszek S. Chirurgia. Podstawy. PZWL, 2019
5. Klimczyk A. wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Medicon, Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca:
1. Tomasz Banasiewicz, Piotr Krokowicz, Marek Szczepkowski. Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. Termedia Wydawnictwo Medyczne. Poznań 2014.
2. Anita Debrand-Passard , Gertraud Luce-Wunderle . Pielęgniarstwo operacyjne. Edra Urban & Partner , 2020.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.). Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Warszawa 2020.
4. Wiktora Degi. Ortopedia i rehabilitacja, Wybrane zagadnienia z zakresu chorób i urazów narządu ruchu dla studentów w i lekarzy pod red. J. Kruczkowskiego PZWL Warszawa 2019
5. Gadzik T. Ortopedia i traumatologia Tom 1-2 PZWL, Warszawa 2009
6. Tomasz Drewa, Kajetan Juszcak(red). Urologia. Ilustrowany podręcznik dla studentów i stażystów. PZWL 2018
7. Peter Albers, Axel Heidenreich, Herbert Leyh, red. wyd. pol. Kazimierz Krajka, Podstawowe operacje urologiczne. Czelej Lublin 2007
Czasopisma:
1. Magazyn Pielęgniarki i Położnej.
2. Zdrowie Publiczne.
3. Pielęgniarstwo XXI wieku.
4. Służba Zdrowia.
16. Formy oceny – szczegóły
Warunki zaliczenia praktyki zawodowej/zajęć praktycznych: – obecność obowiązkowa na zajęciach – udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta – przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wg. przygotowanego konspektu – spełnienie kryterium zaliczenia praktyk/zajęć praktycznych – aktywne włączenie się w opiekę nad pacjentem – uzyskanie zaliczenia od opiekuna zakładowego praktyk i opiekuna dydaktycznego W przypadku nieobecności usprawiedliwionej praktyka/zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie (ustalonym z opiekunem praktyk zawodowych/zajęć praktycznych) Studenci są oceniani na podstawie aktywnego uczestnictwa w praktyce zawodowej/zajęciach praktycznych Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności: – opis osiągnięć przez opiekuna praktyki – skala punktowa zawarta w kryteriach oceny dokonywana przez opiekuna praktyki/zajęć praktycznych opiekuna dydaktycznego – ocena dokumentacji procesu pielęgnowania przez opiekuna dydaktycznego – ocena przygotowanej edukacji zdrowotnej przez opiekuna praktyki/zajęć praktycznych (pielęgniarkę prowadzącą praktyki/zajęcia praktyczne oraz opiekuna zakładowego/opiekuna dydaktycznego – samoocena studenta Kryteria w zakresie wiedzy i umiejętności: – umiejętność oceny stanu chorego oraz rozpoznawania jego potrzeb, – planowanie opieki, realizacja zgodnie z procedurami oraz ewaluacja – współpraca z członkami zespołu terapeutycznego oraz w grupie studentów, – komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego – dokumentowanie podjętych działań Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie kompetencji społecznych: – przedłużona obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego, – ocena 360 (opinie nauczyciela, pacjentów, pielęgniarek, innych współpracowników), – ocena przez kolegów, samoocena. Ocenianie studenta wg umiejętności – Ocenianie dokumentacji procesu pielęgnowania przez opiekuna dydaktycznego praktyk/zajęć praktycznych

- Ocenienie przygotowanej edukacji zdrowotnej przez opiekuna zakładowego
- Samoocena

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w;

Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;

Z zakresu wiedzy;

- zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
- zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
- rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie,

W zakresie umiejętności ;

- właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
- umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

W zakresie kompetencji społecznych;

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągłe poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań, i debrefingu .

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu;

Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym po II semestrze.

Warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenie do egzaminu;

Egzamin OSCE.

Zajęcia praktyczne; obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach, zaliczenie umiejętności zgodnie z dzienniczkiem umiejętności.

Bieżące zaliczenie obowiązujących tematów zajęć praktycznych/praktyk.

Prowadzenie indywidualnej dokumentacji pacjenta.

Uczestniczenie w raportach pielęgniarskich.

Zdawanie Raportów (pisemnych i ustnych) w grupach studenckich, podsumowujących dyżur i przekazujący dyżur i przyjmujący dyżur

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w ABNS w Białej Podlaskiej oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem